

Upravništvo Ljubljana, Knafljeva 3
— telefon števil 3122, 3123, 3124,
3125, 3126

Inseratni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — tel. 3492 in 3392

Podružnica Maribor: Grajski trg št. 7.
Telefon št. 2455

Podružnica Celje: Kocenova ulica 2
Telefon št. 190

Računi pri pošti ček zavodila, Ljub-
ljana št. 17749

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina znotraj mesečno 25 din.
Za izvozom 40 din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126, Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455;
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Moskva sploh ne bo odgovorila

O Društva narodov stavljeno rok za sovjetski odgovor je sinoči potekel — Sovjetska vlada na mirovni poziv še ni odgovorila in po splošnem prepričanju tudi ne bo

Zeneva, 12. dec. br. Nihče si v Zenevi ne domišlja, da bo sovjetska vlada pozitivno odgovorila na sročni poziv Društva narodov, prekinila svoje sovraštvo proti Finski in pristala na pogajanja z njo. Nocoj so se razširila iz sovjetskih diplomatskih krogov v Zenevi utemeljevanja, da je tudi povsem razumljivo, če sovjetska vlada na poziv Društva narodov sploh ne bo reagirala, ker ga mora smatrati zgolj za provokacijo. Večina držav ki so zastopane v odboru trinaestorice, niso v normalnih diplomatskih stikih s Sovjetsko Rusijo. Okoliščina, da je predsedstvo odbora v rokah portugalskega delegata je za rusko vlado onečajoče, ker je znano, da je portugalska delegacija na vseh zasedanjih v Zenevi in tudi ob priliki razprav o španski državljanski vojni stalno sovražno nastopala proti Rusiji. Rok 24 ur, v katerem naj bi sovjetska vlada odgovorila, pa pomeni, da Društvo narodov v resnici odreja sovjetski vladni sleherni dolžni spoštovanje.

Danes v Zenevi ni bilo seje Društva narodov ker se bo skupščina sestala šele, ko ji bo odbor trinaestorice predložil svoje poročilo. Zato je danes intenzivno deloval baš ta odbor, ki se je sestel že v dopoldanskem urah Sejo je vodil portugalski delegat. Odbor je splošno proučil improvizirano poročilo tajništva Društva narodov o okoliščinah, v katerih je prišlo do finsko-ruske vojne. Na predlog francoskega delegata Champetiera des Ribes je bilo sklenjeno, da se uvodoma, da bo odbor svoje poročilo o finskiem pozivu za posredovanje med Finsko in Rusijo predložil tudi finski delegaciji v proučitev. Se preden bo prišlo pred skupščino Društva narodov. Nadalje se je odbor sporazumel da bo sestavil načrt posebne resolucije, v kateri naj bi se navedle vse pogodbe, ki so bile kdaj sklenjene med Rusijo in Finsko. Obenem naj bi se ugotovilo da je Rusija te pogodbe prekršila, da je torej odgovorna za sedanjo vojno s Finsko. Resolucija naj bi članice Društva narodov pozvala, da po svoji uvidenosti ukreane vse, kar se jim zdi potrebno v prilogi Finski in proti Rusiji.

Popoldne ob 17.30 se je odbor trinaestorice ponovno sestel.

Rok je potekel sinoči ob 20.

Zeneva, 12. dec. s. (Reuter) Rok za odgovor, ki ga je stavilo v večeršnjem telegramu Društvo narodov sovjetski vladi, potече nocoj ob 20. srednjeevropskega časa ker je bil brzojav ob istem času sinoči oddan. Finska je na arbitražo Društva narodov pristala že preje in je Društvo narodov o tem sovjetsko vlado v brzojavu izrecno obvestilo.

Brez odgovora!

Zeneva, 12. dec. s. (Reuter) Društvo narodov do poteka 24urnega roka ni prejelo nobenega odgovora sovjetske vlade na svojo večeršnjo brzojavko.

Seja plenuma Društva narodov je sklicana za jutri dopoldne ob 10. V krosih Društva narodov izjavljajo, da bo sovjetski odgovor še vpoštevati, če bo do tedaj dospel v Zenevo.

Molk sovjetskega tiska

Moskva, 12. dec. s. (Reuter). Niti sovjetski radio, niti katerikoli sovjetski list ni danes z besedico omenil zasedanja Društva narodov v Zenevi ali telegrama, ki ga je Društvo narodov poslalo sovjetski vladi.

Moskva, 12. dec. AA. (Reuter). Sovjetska vlada do tega trenutka še ni dovolila objaviti vesti o tem, da je DN ponudilo svoje posredovanje v sovjetsko-finskem sporu. V Moskvi prevladuje mnenje, da sovjetska vlada ali sploh ne bo odgovorila na to ponudbo, ali pa da bo objavila izstop iz DN.

Zadoščenje na Finskem

Helsinki, 12. dec. AA. (Havas). Finski listi objavljajo pod velikimi naslovi poročilo o posredovanju Društva narodov to poročilo je prišlo prepozno, da bi ga mogli komentirati. Poudarjajo samo, da brzojavka, poslana komisariatu za zunanje zadeve v Moskvi, že vsebuje pristanek na posredovanje od finske strani. Listi pripominjajo, da je finska vedno dajala dokaz o dobri volji tako v času pogajanj kakor tudi sedaj.

Sodbe pariškega tiska

Pariz, 12. dec. j. Današnji pariški jutranjki prinašajo poleg obširnih poročil o prvi plenarni seji Društva narodov, tudi svoje komentarje k zasedanju, ter zlasti izčrpno analizirajo govor finskega delegata Holstija. Nekateri listi pripominjajo, da Holstijev govor sicer ne bi mogel z jurišnega stališča vzdržati ostre kritike, tembolj pa je bil prepuščen na svoji globoki človečnosti ter po svoji neposrednosti, s katero je apeliral na srce in na vest narodov, ki so bili na seji zastopani po svojih delegatih. Samo 20 minut je trajal Holstijev govor in vendar je dovršen naslikal globoko tragedijo, ki jo zdaj preživlja finski narod.

Pariz, 12. dec. AA. (Havas) »L' Aube« pravi, da ni nobenega dvoma glede rezultatov sklepov v Zenevi. List smatra, da lju-

dje, ki enostavno požrejo svoje obljube, ki so jih dali, ne bodo hoteli poslušati nobenega poziva, pa naj bi bil še tako ganljiv in patetičen. »Matin« smatra, da Moskva ne bo odgovorila na poziv, ki ji je bil poslan iz Zeneve. »Oeuvre« pravi, da obstaja za Moskvo samo ena finska vlada in sicer ona v Terijoki. Zato se sploh ne ozira na to, kaj se dogaja v Zenevi. »Ordre« pravi, da Društvo narodov sploh ne bi bilo treba sklicati, ako se želi izvajati sankcije proti Sovjetski Rusiji in ako ne vtrajne države v tem pogledu še niso ničesar sklenile. List naglašja, da se Finska glede svojega koraka ni posvetovala niti z državami skupine Oslo niti z Londonom in Parizom, ter pravi, da je Finska v stvari poslala svoj apel svetovnemu javnemu mnenju.

Anglija ne more pomagati

London, 12. dec. s. Reuter. Današnji angleški listi se bavijo z zasedanjem Društva narodov ter zlasti s finsko pritožbo proti sovjetskemu napadu. Poudarjajo sicer pravičnost finske pritožbe, izražajo pa obenem dvome, da bi moglo Društvo narodov v sedanjem položaju podvesti uspešno akcijo za pomoč Finski. »News Chronicle« piše, da sta sedaj, ko je stopila Sovjetska Rusija v ozadje, Anglija in Francija edini »lesli« ki sta zastopani v Zenevi. Oni pa se sami nahajata v veliki vojni in bi mogli nuditi samo omejeno pomoč majhnim narodom ki bi se morda zapletli v konflikte radi izvajanja sank-

cij proti Sovjetski Rusiji. V vsakem primeru pa kažejo tudi male države predvsem interes, da si ohranijo svojo lastno nevtralnost. »Daily Telegraph« naglašja da si ni moglo misliti manj ugodnih okoliščin za učinkovito uveljavljanje avtoritete Društva narodov nego so sedanje. Središče vseh težav pa ni v Moskvi temveč v Berlinu. Anglija in Francija se sedaj bojujeta za dobrobit vsega sveta in ne bi bilo modro od njiju, da bi se pustili mor-da od sklepov ki bi jih sprejelo Društvo narodov v svojem upravičenem ogorčenju odvrniti od svojega glavnega namena, ki ga v vojni zasledujeta.

Ameriška kritika DN

New York, 12. dec. AA. (Reuter) »New York Herald Tribune« komentira apel Društva narodov Sovjetski Rusiji ter oide: Spor, ki obstaja že dalje časa in ki ovira politično življenje Evrope, je že tako daleč, da je iz Društva narodov eliminirana polovica najvažnejših držav. Nevarnost ki ogroža ostale države, ki se nahajajo še v DN bi morala vplivati na to da bi postala ženevska ustanova organizacija ki bi mogla hitro in soglasno delati v vsakem primeru potrebe. Ta ideal ni bil nikoli dosežen. »New York Times« naglašja da DN ni moglo nikoli postopati kot celota in zaradi tega ni verjetno da bi nudilo Finski pomoč. Zedinjene države obdružujejo Finsko zaradi njene junaške borbe za svobodo, toda Amerika se mora še nadalje držati stroge politike nevtralnosti vendar pa obstoja upanje da se bo našel način, da se pomaga junaški Finski.

Simpatije za Finsko v svetu stalno rastejo

V Ameriki zahtevajo dejansko pomoč z letali in orožjem
Predlogi italijanskih listov

New York, 12. dec. s. (Reuter). V Zedinjenih državah je opaziti naraščajoče ne razpoloženje proti Sovjetski Rusiji. Akcija za pomoč Finski ima zelo velik uspeh. Včeraj je bilo v New Yorku protestno zborovanje proti sovjetskemu napadu na Finsko. Neki govornik je zahteval prekinitve diplomatskih odnosov s Sovjetsko Rusijo in odpoklic ameriškega veleposlanika v Moskvi. Istotako je bila postavljena zahteva naj bi Zedinjene države črtale Finski ves njen dolg.

Tudi časopisje podpira akcijo za Finsko in proti Sovjetski Rusiji. Današnji »New York Times« piše, da sedaj ni vprašanje, koliko zgovornih resolucij bo sprejetih v obsojbo sovjetskega postopanja, temveč gre za to koliko topov lahko Finska dob. Finska potrebuje letala in topove iz Zedinjenih držav. Zedinjene države smejo pošiljati Finski material, ker se Finska ne nahaja v vojnem stanju in za njo ne velja niti nevtralnostni zakon, niti prepoved dovolitve posojila. Treba je najti pot kako je mogoče Finski kar najbolj izdatno pomagati.

Rim, 12. dec. j. (Havas). Italijanska javnost z naraščajočim vznemirjenjem spremlja čedalje hušji pritisk rdeče armade na vseh finskih bojiščih. Današnji listi se vznemirjeni vprašujejo kako dolgo bo Finska še lahko kljubovala silnemu sovjetskemu navalu. Če sedaj se finska vojska s lastnimi močmi komaj brani da je ne pregazi jeklena lavina, ki je pritisla na njo z vzhoda in ki postaja od dneva do dneva silnejša. Kaj bo šele, kadar bo Sovjetska unija vrgla na Finsko nove armade ki jih lahko v skoraj neomejeni množini črpa iz svojega neizmernega človeškega rezervarja. Pa če se Finski tudi posreči za nekaj časa vojaško zadržati sovjetski naval podčrtava italijanski časopisje, da vse eno skoraj nemogoče, da bi gospodarsko vzdržala ruski napad, ako ne bo takoj deležna tuje pomoči. Predvsem bi morale Finski nuditi pomoč priateljske in zavezniške države. Holstijev klic pred Društvom

narodov pri njih ne sme ostati brez odmeva. Finski delegat se je v svojem programu ki ga je sestavil finski parlament obrnil sicer za pomoč na vse narode sveta, toda Finski neposredni sosed Svedska in Norveška sta prvi, v katerih se mora razlegati Holstijev apel in kjer mora tudi najprej najti odmeva.

Ameriške plinske maske

Washington, 12. dec. AA. (Stefani). Vojno ministrstvo je dovolilo prodajo plinskih mask Finski.

Sandler v Helsinkih

Helsinki, 12. dec. j. (Havas). Danes je pripotoval semkaj švedski zunanji minister Sandler švedski zunanji minister se bo razgovarjal s finsko vlado o organizaciji švedske pomoči Finski, zlasti pa o zavetju ki ga bo Svedska nudila finskiim beguncem.

Tudi soproga švedskega zunanjega ministra Sandlerja je danes prispela v Helsinki in je takoj prevzela vodstvo švedske organizacije za podpiranje finskega civilnega prebivalstva ter invalidov.

Protikomunistična akcija v Mehiki

Mexico, 12. dec. br. Mehikiški parlament je danes soglasno odobril izjavo predsednika republike, ki je proglasil, da je Rusija napadla Finsko. Takoj nato je prišel razpravljati o načrtu zakona, po katerem naj bi se mehiška komunistična stranka razpustila.

Poljaki v finski vojski

Stockholm, 12. dec. s. (Reuter) Poljski poslanik v Stockholmu, kakor tudi poljski vojaški ataše in vse osebje poslanstva so se prijavili kot prostovoljci v finsko vojsko.

Sovjetske čete so navalile včeraj z vso silo

V Vzhodni Kareliji so potisnile Fince nazaj in skušajo za vsako ceno prodreti do morja

Stockholm, 12. dec. z. Sovjetske čete so začele danes strahovito napadati finske postojanke. Glavni napad so koncentrirali v treh smereh in sicer v smeri Kuumo, Suomusalmi in Sotkamo. Če se jim posreči prodor v teh treh smereh, se bodo sovjetske kolone združile v klin, ki bo naprejal proti Uleaborgu. Sovjeti stalno dovajajo nove čete. Finske čete so morale danes sprito silnega pritiska nasprotnika zapustiti utrjene postojanke pri Sali. Sovjetske čete poskušajo prodreti do Izhodiska železnice, ki vodi iz skrajnega severa v jugozapadni smeri proti Torneu na finko-švedski meji. Po umiku iz Sale je postal položaj za Fince na tem odseku zelo resen. Vse razpoložljive rezerve so poslale na pomoč oddelkom, ki obupno brani v a o ped finskega ozemlja. Za primer, da bi Rusi prodrli dalje, jih bodo Fini skušali

napasti z boka. Silen mrz, 20 stopinj pod ničlo, otežkoča položaj.

London, 12. dec. s. (Reuter). O počitku na finskih bojiščih ni danes direktnih poročil niti iz Moskve niti iz Helsinkov, pač pa poročajo poročevalci listov v Italiji, ki kaže posebno zanimanje za razvoj dogodkov na Finskem. Da so ob vsaj sovjetko-finski meji že 24 ur v teku zelo hudi boji.

Finsko poslanstvo v Londonu, ki je s svojo vlado v Helsinkih v brezlični zvezi, javlja, da so bili pri Suomusalmiju, k mor je usmerjen glavni ruski napad, uničene štiri sovjetske čete po 200 mož in da so bili vsi sovjetski napadi odbiti. Baše imajo sovjetski vojaški posebno velike izgube zaradi mraza. Te izgube znašajo trikrat več nego one v bojih samih.

Poročevalec stockholmskega dnevnika »Aftenbladet«, ki se nahaja v neposredni

bližini fronte pri Suomusalmiju, poroča telefonsko svojemu listu, da sovjetske čete tam naglo napredujejo ter da so česte proti zapadu polne finskih beguncev.

Moskovsko vojno poročilo

Moskva, 12. dec. br. Štab leningrajskega vojnega okrožja je sinoči ob kasni uri objavil naslednje poročilo o večeršnjih vojnih operacijah:

V teku 11. decembra so naše čete nadaljevale svoje prodiranje v vseh smereh. Zavezale so mesto Pitkjaranta na severni obali Ladoškega jezera končno postajo na železniški progi proti Serdopu in vasi Siprolo ter Murilo v smeri proti Viborgu.

Zaradi nizkih oblakov ni bilo vojnih akcij letalskih sil.

Moskva, 12. dec. s. (Tas) Štab leningrajskega vojnega okrožja objavlja sledeče poročilo o vojnih operacijah:

Dne 12. decembra so čete leningrajskega vojnega okrožja nadaljevale z napredovanjem v vseh smereh.

V smeri iz Uhte so zavezle mestce Martijorvi 92 km zapadno od državne meje.

V odseku Petrozavodsk so zasedle vas Kunnilva ob Ladoškem jezeru ter postajo Kontrino ob progi Pitkjaranta - Sartavala.

Radi goste megle in oblakosti ni bilo vojnega udejstvovanja letalstva.

Angleška poročila iz Moskve

Moskva, 12. dec. AA. (Reuter). Uradna poročila sovjetskega vrhovnega poveljstva so še dalje zelo kratka in ne vsebu-

jejo nobenih podrobnosti. V časopisih ni več poročil sovjetskih vojaških dopisnikov in skide, ki bi prikazovale potek vojeokovanja. Današnje uradno poročilo govori o uspehih severno od Ladoškega jezera. Očitno pa je da rdeče čete še ne morejo prodreti čez ozemlje, ki se razprostira med severno obalo Ladoškega jezera in celo vrsto manjših jezer. Na tem delu bo-jašča imajo Finci trojno utrjeno črto. Posamezni nevtralni vojaški strokovnjaki v Moskvi imajo vtis da so rdeče čete poskušale premagati finsko obrambno črto brez zadostne poprežnje artilerijske priprave ter da so bile zelo odbite.

Novi vpoklici v Rusiji

Moskva, 12. decembra. AA. (Reuter). Zvedelo se je, da so spet poklicani pod zastavo oni letniki sovjetskih rezervistov, ki so bili pod orožjem tudi pred začetkom sovjetskega nastopa proti Poljski, in ki so jih poslali domov po zasedbi zapadne Ukrajine.

Letalski napad na finsko ladjo

Helsinki, 12. dec. j. (Havas) Preteklo noč je bila v bližini otokov Marisham od sovjetskih letalcev napadena finska ladja »Hildegard«. Sovjetska letala so izpustila na nje večje število bomb, ki so pa vse popadale v morje. Sovjetsko letalstvo se je tudi to pot izkazalo v bombardiranju skrajno nespretno. Navzile temu, da je bila ladja brez protiletalske obrambe in so se lahko spustila sovjetska letala zelo nizko, so vendarle vse bombe zgrešile cilj.

Finske izgube

Helsinki, 12. dec. j. (Havas). Podatki o številu mrtvih in ranjenih v dosedanjih bojih na Finskem kažejo, da ima Finska relativno zelo majhne izgube. Doselej so našte-li na vseh frontah samo okrog 1.500 mrtvih in ranjenih. Verjetno je, da se bo število žrtev v bližnji bodočnosti povečalo, ker je treba zdaj mnogo vojakov spraviti v bolnišnice zaradi ozeblin od hudega mraza.

Berlinsko posredovanje med Moskvo in Bukarešto

Nemčija hoče preprečiti, da bi sovjetske ali madžarske zahteve napram Rumuniji ogrozile mir tudi na jugovzhodu Evrope

Beograd, 12. decembra r. Današnja »Politika« objavlja (kakor smo že včeraj kratko poročali) poročilo svojega dopisnika Raduloviča iz Berlina o možnosti posredovanja med Rumunijo in Sovjetsko Rusijo. Poročilo pravi med drugim:

»V tukajšnjih političnih krogih so izzvali danes veliko zanimanje vesti, da se je nemška vlada sporazumela z Rumunijo glede njenih mej napram Rusiji in Madžarski. Na pristojnih mestih sicer izjavljajo, da o tem nimajo niti pojma in da hoče zopet nekdo več vedeti, kakor vedo v Berlinu, vendar se v tukajšnjih diplomatskih krogih ne izključuje možnost takega sporazuma. Smatra se, da je Nemčija, ki želi obdržati iz Rumunije čim večje količine surovin, mogla te državi nuditi izvestne garancije, ki bi se kretale v takem okviru da Nemčija ne bi podpirala eventualnih revindikacij, s katerimi bi stopili pred Rumunijo Sovjetska Rusija ali Madžarska.

Tako stališče Nemčije ni presenetljivo, če pomislimo, da je Nemčiji mnogo do ohranitve miru na jugovzhodu in do preprečenja vseh komplikacij, ki bi utegnile tudi ta del Evrope pretvoriti v bojišče. Zato se smatra za verjetno, da je Nemčija v zadnjih dneh storila gotove korake v Moskvi ter opozorila rusko vlado na neugodne posledice, ki bi jih postavljale sovjetske zahteve napram Rumuniji lahko imele za Nemčijo, za katero predstavlja evropski jugovzhod najvažnejši izvor surovin.

Mnogi tolnašijo kot sed nemškega posredovanja že tudi sklenjeno sovjetsko izjavo, da znani protirumunski članek glasila kominterne ne predstavlja smiselnega stališča Moskve. Obenem opozarjajo informirani krogi da so Nemci pokupili veliko število rumunskih petrolejskih delnic, in menijo da je mogla rumunska vlada dati svoj priatek na ta posel samo na osnovi nemške omiselnosti, a ta protiusluga da je nathr bila omenjeni sporazum o rumunskih mejah z Rusijo in Madžarsko.

V Rumuniji še niso pomirjeni

Basel, 12. dec. z. Dopisnik »Basler Nachrichten« poroča, da so v rumunskih političnih krogih z rezervo in nezanimanjem sprejeli pomirljivo izjavo moskovske vlade glede odnosov Sovjetske Rusije do Rumunije. To je tem bolj razumljivo, ker so v Bukarešti prispele vesti, da je podala sovjetska vlada to izjavo na izrecno intervencijo Nemčije, ki se boji, da bi Rumunija zaradi vojne nevarnosti z Rusijo ustavila vse izvoz, s čimer bi bila najtežje prizadeta Nemčija.

Italijanska akcija v Budimpešti

Budimpešta, 12. dec. z. Po informacijah tukajšnjih diplomatskih krogov, si Italijanska diplomacija na zelo energičen način prizadeva, da bi čimbolj izkoristila vti, ki ga je napravil v Rumuniji sklep velikega fašističnega sveta ter da bi pridobila Rumunijo za bolj popustljivo politiko napram Bolgariji in Madžarski. Čas za to diplomatsko akcijo je zelo ugoden, ker so prišle vesti, da se Sovjetska Rusija pri

morebitnih pogajanjih z Rumunijo ne bi zadovoljila zgolj z vrnitvijo Besarabije, marveč, da bo zahtevala tudi Bukovino in da bi šele v tem primeru zajamčila južne meje Rumunije.

Zastoj v nemško-turških trgovinskih pogajanjih

Carigrad, 12. dec. o Trgovinska pogajanja turške in nemške delegacije v Carigradu so prispela na mrtvo točko. Z merodajne strani se je zvedelo, da obstoja glavna ovira v določitvi posameznih vrst izvoznega blaga. Nemčija je zahtevala predvsem krom, Turčija pa je vse svoje zaloge kroma že prodala Angliji in Franciji.

Nemško-rumunska gospodarska pogajanja

Bukarešta, 12. dec. AA. (Rador). Nemško in rumunsko zastopstvo sta se sestali v Bukarešti k pogajanjem za izvajanje rumunsko-nemške pogodbe, sklenjene 1. 1938, da jo prilagodita novim razmeram. Kljub težavam, ki so nastale zaradi mednarodnih dogodkov in njihovih posledic, ki so se obetle na rumunskih trziščih, se more pričakovati, da bodo uspehi pogajanj zadovoljivi.

★

O aspiracijah Italije

Rim, 12. dec. br. Direktor rimskega lista »Giornale d' Italia«, ki velja za glasilo zunanje ministrstva, Virginio Gajda, je imel danes govor o nacionalnih aspiracijah Italije. Pri tem je med drugim naglasil, da se bodo te aspiracije ob koncu sedanje vojne uresničile. Italija se opira na načela pravičnosti, ko si prizadeva, da bi si varovala svoje življenjske interese. Pri tem ravna baš v nasprotju z drugimi silami, ki se oslanjajo na krivico in si na tej osnovi še nadalje prizadevajo, da bi ohranile svojo nadlvaro na svetu. Posebej je Gajda poudaril, da ima Italija trden in iskren namen tesno sodelovati z vsemi sosednimi državami, posebno pa z onimi v Srednji in Balkanski Evropi.

Belgija bi pomagala napadeni Holandski

Bruselj, 12. dec. br. Zunanje-politični odbor belgijske zbornice je danes sprejel soglasno sporočilo, ki mu ga je predložil o zunanje-političnem položaju Belgije bivši ministrski predsednik, vodja belgijskih katolikov in sedanj predsednik Društva narodov Carton de Villard. Poročilo naglašja, da bi Belgija ne mogla ostati nevtralna, ako bi kdo napadel Nizozemsko.

Arefacije nizozemskih narodnih socialistov

Amsterdam, 12. dec. br. Nizozemska policija je v kleti nekega tukajšnjega pogrebnege zavoda aretirala 27 članov Belgane narodnosocialistične stranke. Policijski organi so jih presenetili, ko so se v kleti baš vadili v rabi orožja.

Tesna finančna zveza med Francijo in Anglijo

Trajno vezanje franka do funta — Finančne žrtve za vojno v razmerju 2 : 3 — Sporazum bo veljal še pol leta po vojni

Pariz, 12. dec. br. Ko se je francoski finančni minister Paul Reynaud v novembru mudil na obisku v Londonu, je povabil angleškega finančnega ministra sira Johna Simona v Pariz. John Simon se je dejansko 4. novembra odzval vabilu. Iz Pariza je po radiu govoril o tesnem sodelovanju Anglije in Francije tudi na gospodarskem področju. Kakor pa se je šele danes izvedelo, je bil že takrat sklenjen tudi poseben sporazum, o sodelovanju obeh imperijev na finančnem in gospodarskem področju za bodo do konca vojne in še za 6 mesecev po podpisu mirovne pogodbe.

Finančni in gospodarski sporazum med Anglijo in Francijo določa v glavnem: Obe državi si bosta med seboj dobavljali devize in jih poljubno uporabljali po svoji uvidenosti. Franki, ki jih rabi angleška armada v Franciji, se bodo zamenjavali za funte, funti, ki jih rabi Francija za nabavo raznih potrebščin v Angliji, pa za franko. Obe vladi sta si medsebojno zavezali tudi ohranitev razmerja med francosko in angleško valuto z vsemi sredstvi. Nadalje določa sporazum, da bosta obe državi podpirali v finančnem pogledu tudi svoje zaveznike in predvsem Poljsko. Te podpore pa bosta dajali v določenem medsebojnem razmerju, in sicer Francija dve petlini, Anglija pa tri petline. V takem razmerju bodo tudi vsi njihovi skupni izdatki za vojno. Tudi kreditne v tujini bosta sprejemali po sporazumu ali celo v sodelovanju.

London, 12. dec. a. (Reuter.) Finančni

minister sir John Simon je sporočil danes v spodnji zbornici, da je bil med angleškimi in francoskimi finančnimi ministri v smislu nedavnega sporazuma o gospodarskem in finančnem sodelovanju dosežen sporazum, ki predvideva sodelovanje v naslednjih šestih točkah:

1. Kadarkoli bo rabilo angleško finančno ministrstvo francoska plačilna sredstva ali francosko finančno ministrstvo angleška, jih bo druga vlada stavila na razpolago, ne da bi bilo za to potrebno plačilo v zlatu.
2. Obe vladi se zavežeta, da ne bosta podvezli nobenih takih ukrepov v zaščito valute, da bi omejevali uvoz iz druge države.
3. Če bo potrebna finančna pomoč tretjim državam, zlasti Poljski, jo bosta nudili obe državi skupno.
4. Sedanje razmerje med angleškim funtom in francoskim frankom ostane neopremenjeno v višini 180 francoskih frankov za funt.
5. Nobena izmed obeh držav ne bo najela posojila ali kredita v nevalutnih državah brez odobritve in sodelovanja druge.
6. Ta sporazum velja do konca vojne in še šest mesecev po sklenitvi miru.

Sir John Simon je pripomnil, da predstavlja ta sporazum nekakšen vrhovni angleško-francoski vojni svet za finančne zadeve. Finančni strokovnjaki Anglije in Francije se bodo v vsakem primeru potrebne sestajali ter se dogovorili o skupnih ukrepih.

Gamelin opozarja na možnost nemškega napada

Dnevno povelje generala Gamelina angleškim četam Nemško zbiranje ob luksemburški meji

Pariz, 12. dec. br. Vrhovni poveljnik zaveznice vojske general Gamelin je poslal vrhovnemu poveljniku angleške vojske generalu Gortu pismo, v katerem je opozoril na priprave za veliko nemško ofenzivo na zapadu. Gamelinovo pismo je bilo davi kot dnevno povelje sporočeno britanskim četam na zapadni fronti.

Gamelin pravi v njem: »Že v dnevnem povelju 14. oktobra sem opozoril na generalno ofenzivo, na katero so se tedaj Nemci pričeli pripravljati, in sem naglasil, da moramo biti pripravljeni na vse. Dva dni pozneje so bile nemške priprave v polnem teku, toda naše operacije so onemogočile, da bi se nemška ofenziva kakorkoli razvila. Odtlej je Nemčija še intenzivneje nadaljevala svoje priprave, toda doslej se ni upala pričeti s splošnim napadom. Tudi še sedaj se Nemci zbirajo in razvrščajo, da bi bili pripravljeni na odločilno borbo.«

Francoski listi poročajo v zvezi s tem pismom o novem kretanju nemških čet vzdolž luksemburške meje. Na meji se pojavljajo nemške čete v vedno večjem številu. Nemško prebivalstvo iz vasi ob reki Sauer, ki teče kakšnih 80 km vzdolž meje in se pri Wasserbilligenu steka v Mozelo, je moralo že zapustiti svoja prebivališča in se umakniti na vzhod. Nemške čete so bile posebno ojačane okrog Tryera in Echterwaldrückena.

Zatišje na fronti

Berlin, 12. dec. br. Agencija DNB pravi v svojem današnjem poročilu o razvoju na fronti, da je francosko topništvo obstreljevalo nemške postojanke pri Perlu, Oberperlu in na Schneeburgu. Francosko poveljstvo je hotelo na ta način preprečiti, da bi nemške izvidniške čete dogleale potek najnovjših trdnjaviških del vzdolž gornjega teka Mozela. Nemško letalstvo pa je kljub temu obstreljevanju in slabemu vremenu nadaljevalo svoje izvidniške polete nad sovražno ozemlje.

Pariz, 12. dec. b. Agencija Havas je objavila danes le kratko poročilo o položaju na fronti. V njem pravi, da se včeraj ni zgodilo nič pomembnejšega. Vreme je zelo neugodno. V glavnem sneži in pritisnili je tudi precejšen mraz. Le ob gorenjem delu Rena je prišlo do manjših prask.

Uradna vojna poročila

Pariz, 12. dec. AA. (Havas). Poročilo vrhovnega poveljstva od davi se glasi: Udeleževanje patrol na raznih delih bojišča.

Berlin, 12. dec. AA. (DNB). Vrhovno poveljstvo poroča: Vzhodno od Mozela so se tu pa tam udeležovali strojniški in topniški oddelki. Letala so izvršila nekaj ogledniških poletov nad Veliko Britanijo.

Pariz, 12. dec. br. Vrhovno poveljstvo francoske vojske je izdalo naslednje 199. vojno poročilo:

Na raznih točkah fronte so bili v akciji izvidniški oddelki.

Berlin, 12. dec. br. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je davi objavilo naslednje vojno poročilo:

Vzhodno od Mozela je bilo nekoliko sovražnega topniškega zaporednega streljanja na ozemlje pred našimi postojankami. Naše letalske sile so izvršile nekaj posameznih izvidniških poletov v smeri proti Veliki Britaniji.

Vojno poročilo št. 200

Pariz, 12. dec. br. Vrhovno poveljstvo vojske je nocoj objavilo naslednje 200. vojno poročilo:

Po poslednjih vesteh so se v pretekli noči razvili živahni boji na področju med Saarom in Warndtshim gozdom. Na tem področju je prišlo danes do novih bojev in topovskega streljanja. Položaj francoskih postojank se v ničemer ni spremenil.

Angleži odbili

tri nemške napade

Pariz, 12. dec. a. Charles Mauricques poroča v »Petit Parisien«, da so nemške čete zadnjih 24 ur izvedle tri nove napade na angleške postojanke na zapadni

fronti. Nemci so bili odbiti. Angleška vojska je napade pričakovala, ker so jih Nemci pripravili z močnim topovskim ognjem.

Streljanje pri Baslu

London, 12. dec. br. Iz Basla poročajo, da je postalo večeraj živahno tudi na najjužnejšem odseku fronte, kjer je doslej vladal mir. S švicarske strani je bilo opaziti, kako so se pričeli Francozi in Nemci preko Rena intenzivno obstreljevati. Vse pa kaže, da je bilo to streljanje brez večjega pomena in uspeha.

Močno obstreljevanje ob Luksemburški

Bruselj, 12. decembra. AA. Po poročilih iz Luksemburga se je v jugovzhodne meje države slišalo vso noč močno artilerijsko streljanje. V obmejni vasi Sengen je davi ob 6.30 zasedel artilerijski ogenj nekaj hiš, ki stoje v neposredni bližini meje. K sreči pa ni bil nihče ranjen.

Angleška vojna naročila v zasebni industriji

London, 12. dec. br. Minister za vojne dobave Burgin je danes obiskal neko privatno tovarno orožja. Ob tej priliki je izjavil, da je vlada v času od 3. septembra do 5. decembra oddala privatni industriji za skupno 208 milijonov funtov sterlingov naročil.

Kairo, 12. dec. a. (Reuter). V Severnem Egiptu in ob Sueškem prekopu so se pričeli veliki kombinirani manevri angleške in egiptске mornarice, kakor tudi kopne vojske in letalstva. Nocoj bo v vsem manevrskem ozemlju izvedena zatemnitev.

Pustolovščine poljske podmornice „Orzel“

Vozila je iz Gdynje v Anglijo šest tednov, največ ponoči in pod vodo

London, 12. dec. j. (Reuter) Iz angleških mornariških krogov prihaja poročilo o nenavadni odisejki poljske podmornice »Orzel«, ki se je bila po nevarnem begu iz internacije v Talinu rešila v Severno morje ter se priključila angleški mornarici.

Cim je Nemčija napadla Poljsko, je »Orzel« odplul iz pristanišča v Gdynji, kjer je bil vsidran. To je bilo 1. septembra. Stiri dni je potem podmornica sekala na morskem dnu v Gdansk, da se ji nudi prilika uiti na odprto morje. Pri poskusih bega je bila ponovno bombardirana od nemških letal in obstreljevana od nemških protipodmorniških čolnov. Slednjič se ji je posrečilo prebiti zaporo nemških zasledovalcev in odpluti na odprto Baltičsko morje.

Ker pa je medtem kapitan težko obol, je podmornica odplula v Talin. Estonška vojaška oblast je poljsko podmornico takoj zasegla. Estonski vojaki so s topov na podmornici pobrali zapornike ter začeli odnašati z nje torpede. Navzlic vestnosti estonskih vojakov pa se je posadka posrečilo skriti 5 torpedov, dočim so jih 15 Estonci odnesli. Podmorniška posadka se je skrivaj pričela pripravljati na beg. Ob 2. ponoči 5. septembra se je poljskim mornarjem posrečilo napasti estonsko stražo na ladji, jo zvezati in spraviti pod krov. Vendar je eden od straže lahko glasno zaklical na pomoč. Takoj so se z vseh koncev pristanišča posvetili žarometi in proti podmornici so zaprasketale salve iz pušk in strojne. Navzlic temu se je poljski podmornici posrečilo uiti toči izstrelkov in podmorniških bomb s tem, da se je globoko potopila. Proti 9. uri zjutraj je zasledovanje nekoliko poenostavilo in podmornica je končno lahko odplula na široko morje.

Ujeta estonska straža na podmornici je med tem ves čas protestirala proti ujet-

Angleži so zadovoljni s svojim letalstvom

Poročilo ministra Kingsleya parlamentu — Letala so doslej preletela nad milijon milj

London, 12. dec. s. Na današnji seji spodnje zbornice je podal letalski minister sir Kingsley Wood ekspezo o dosedanjem poteku vojne v zraku. Uvodoma je poudaril, da se je premoč angleškega letalstva nad nemškimi izkazala zlasti z izkunjami zadnjih tednov. Angleška letala tipa Hawker in Spitfire so se izkazala za boljše, kakor so nemški bombniki tipov Dornier, Junkers in Heinkel. Se važnejše pa je, da so nadmočna tudi nad nemškimi lovskimi letali tipa Messerschmidt. Angleška lovska letala so prizadela nemškemu letalom težke izgube ter so se izkazala kot hitrejša in gibčnejša.

Posebno važno delo opravljajo letala obalne zaščite. Uspešno ščitijo konvoje angleških ladij ter so ponovno odbila napade nemških letal na nje. V 57 primerih so napadla tudi sovražne podmornice ter jih v 19 primerih poškodovale oziroma uničile. Preletela so od začetak vojne dalje skupno razdaljo nad 1 milijon milj. Zlasti so se izkazala, ko so spremljala poškodovano angleško podmornico na popravilo v

norveško luko ter jo zopet privedla nazaj. Letalski minister je nadalje omenil pomoč, ki jo nudijo matični državi dominioni, poleg drugih v zadnjem času tudi Južna Afrika in Južna Rodezija. Letalstvo poljske vojske bo istotako v kratkem priključeno zavezniškemu letalstvu. Wood je zaključil svoj ekspezo z ugotovitvijo, da je angleški letalski obrambni sistem dober, da so moštvo in aparati nadmočni nad sovražnikom. Z vsakim dnem imajo zavezniški večjo moč v letalstvu in njihova premoč v zraku se vedno bolj utrjuje.

Minister za blokado Cross je omenil, da predvidevata angleški in francoski ukrep o zaseženju nemškega izvoznega blaga izrecno samo zaseženje in ne tudi razlastitev. Na ta način je zagotovljeno, da bodo imele nevtralne države zaradi tega ukrepa kar najmanjše izgube. Vprašanje, ali bo treba gospodarsko vojno preko tega ukrepa še nadalje poostri, pa ostaja zaenkrat odprto in je to odvisno od nadaljnjega razvoja.

Parnik „Bremen“ se je vrnil v nemške vode

Po angleških vesteh ga je srečala angleška podmornica, a ga ni hotela napasti

London, 12. dec. s. (Reuter). Angleška admiraliteta je objavila popoldne komunikacije, ki pravi, da je neka angleška podmornica opazila danes nemški prekomornik »Bremen« v dosegu svojih torpedov. »Bremen« je bil na poti proti Nemčiji. Podmornica prekomornika ni napadla ker ima prepoved, da bi katerokoli ladjo torpedirala brez svarila.

Parnik »Bremen« je bil opažen davi v bližini norveške obale, očitno na poti iz Murmanska v Nemčijo. V angleških uradnih krogih pripominjajo, da je po mednarodnih zakonih prepovedano torpedirati katerokoli ladjo, preden niso vsi potniki in člani posadke na ladji na varnem. Navadnih rešilnih čolnov na odprtem morju pa ni mogoče smatrati kot zadostno zagotovilo za varnost. Iz tega vzroka pormornica »Bremen« ni smela napasti. Podmornica pa tudi ni mogla »Bremena« zajeti, ker razvija »Bremena« večjo hitrost.

Berlin, 12. dec. br. DNB je nocoj objavil, da se je velikim prekooceanskim parnikom »Bremen« danes pojavil v nemških teritorialnih vodah. V nemški javnosti je spritico te vesti zavladalo veliko zadovoljstvo.

Nove žrtve min in torpedov

London, 12. dec. s. (Reuter.) V Severnem morju se je danes po eksploziji, ki je nastala iz še neugotovljenega vzroka, potopila angleška motorna ladja »King Albert« (4500 ton) iz Londona. Enega člana posadke pogrešajo.

Stockholm, 12. dec. br. Švedski 1477-tonski tovorni parnik »Torg« je danes v švedskih teritorialnih vodah pri Amsterburgu naletel na mino in se potopil. Vsa posadka je bila rešena.

Oslo, 12. dec. j. (Norske Telegrambyro). Mornariško oblastvo poroča iz Bergena, da je bil včeraj blizu obale na Severnem Norveškem torpediran grški parnik »Garafila« (5000 ton). 20 članov posadke je bilo rešenih, nekaj pa jih še pogrešajo. Ladja je bila namenjena v norveško luko Kilkennas, da bi naložila tovor železne rude za Holandsko. Ob času torpediranja se je parnik nahajal v norveških teritorialnih vodah.

dah. Čim se dožene, od koga je bil parnik torpediran, kar bo dognala uvedena preiskava, bo norveška vlada energično protestirala na pristojnem mestu.

London, 12. dec. br. Angleški 4.500 tonski parnik »King Albert« je v Severnem morju naletel na mino in se potopil. Od 33 članov posadke je bil eden ubit, ostale je rešil neki drugi parnik.

Zaplenjeni Liliputanci

Milan, 12. dec. AA. (Stefani). »Popolo d'Italia« piše, da je 4. t. m. neka francoska nadzorovalna ladja ustavila italijanski parnik »Saturia«, ki se je vračal iz New Yorka, in sicer z namenom, da bi pregledal njegov tovor. Med potniki je bila skupina nemških Liliputancev, ki so se vračali z newyorške razstave. Francoški častnik se je razburil zaradi odloka, ki ga je treba izvajati glede na Liliputance, ter je vprašal za mnenje poveljnika francoske ladje. Ta je odgovoril, da 10 pritlikavcev lahko nadaljuje svojo pot, enajst pa se jih smatra za vojni plen. Ti pritlikavci so morali prestopiti na francosko ladjo.

Poročila naše II. izdaje:

Molotov odklonil poziv DN

Odgovor iz Moskve se sklicuje na sporočilo o izostanku sovjetskih delegatov z zasedanja DN

Zeneva, 12. dec. br. Sovjetska vlada je nocoj odgovorila na poziv Društva narodov glede premirja s Finsko in mirovnih pogajanj z njo. Kakor je bilo pričakovati, poziva ni sprejela.

V brzjavki, ki je nocoj ob kasni uri prispela v Zenevo, je sporočil Molotov, da sovjetska vlada poziva ne more sprejeti že iz razlogov, ki jih je navedel v svoji brzjavki z dne 4. dec. Tedaj je sporočil, da sovjetska vlada na ženevskem zasedanju ne bo zastopana, če se ne obravnava finski apel, 1. ker Sovjeti priznavajo zgolj finsko demokratsko vlado Kusinena in 2. ker bo zastopana na zasedanju Društva narodov tudi poljska vlada. Poleg tega je Molotov v svoji nocojšnji brzjavki sporočil, da smatra sovjetska vlada, da je poziv Društva narodov tudi po svoji obliki

Japonski diplomat o izgledih Nemčije

Tokio, 12. dec. AA. (DNB) Dosedanji japonski veleposlanik v Berlinu Ošima je izjavil zastopnikom časopisja, da demonstrativna samozavest Anglije in Francije ne odgovarja dejstvu. On je osebno prepričan, da ima Nemčija mnogo več izgledov, ker se dosedanja vojna na enem bojišču v načelu mnogo razlikuje od vojne na dveh bojiščih, kakor je bilo to v svetovni vojni, ker ima Nemčija danes na razpolago surovine in žito iz Vzhodne Evrope in z Balkana. Razen tega je Nemčija danes v naprotju z letom 1914. pripravljena na dolgo vojno. Kar se tiče nemške obrambne sile, je pohod na Poljsko dokazal, da je ta sila v vsakem oziru popolnoma pripravljena. Odnosaji med Nemčijo in Italijo — je dejal dalje Ošima — so zelo tesni in bodo takšni tudi v bodoče ostali. Končno ugotavlja, da Japonska vodi mnogostransko zunanjo politiko in da mora pri tem upoštevati politični razvoj, ki bo imel znapen vpliv na odnose Japonske z Nemčijo, USA in Sovjetsko Rusijo.

Zagrebski gostilničar izginil brez sledu

Zagreb, 12. dec. o. Že 6. decembra je odšel od doma v Kranjčevičevi ul. št. 7 v Zagrebu gostilničar Martin Vuketić in odtlej ga nihče domačih ni več videl. Imel je pri sebi 20.000 din v gotovini ter za več kot 200.000 din raznih tujih valut. Po informacijah iz policije je bil Vuketić znan kot »črni borzianec«. Baval se je z nedovoljno trgovino s tujim denarjem in vrednostnimi papirji ter razvijal živahno delavnost na tem področju, zaradi česar je imel pri sebi vedno mnogo tujih valut in denarja.

Božične počitnice

na strokovnih šolah

Beograd, 12. dec. AA. Z odlokom ministra za trgovino in industrijo bodo božične počitnice trajale v vseh šolah, ki spadajo v področje tega ministrstva od 23. decembra 1939 do vseheta 9. januarja 1940.

Buša povrgla trojčke

Glin, 12. dec. o. V Majskih poljanah pri Glini je krava kmeta Petra Sužnjevića povrgla tri normalno razvita teleta, ki so vsa moškega spola in zelo živahna, zaradi česar menijo, da jih bodo ohranili žive. Kmetje prihajajo v velikem številu od blizu in daleč, da vidijo to čudo. Krava je navadna buša domače pasme.

Iz državne službe

Beograd, 12. dec. p. Premješčen je k finančni direkciji v Zagrebu za računsko inspekcijo 6. pol. skupine Matej Dagelič, doslej pri finančni direkciji v Ljubljani.

Napredoval je v 3. pol. skupino I. stopnje načelnik živinorejskega oddelka pri ministrstvu za kmetijstvo Josip Zidanšek.

Rusija bo prekinila stike z zapadom?

Zeneva, 12. dec. p. Veliko senzacijo je izzvala vest ženevskega dopisnika agencije Havas, po kateri se more pričakovati prekinitev diplomatskih odnosov Sovjetske Rusije s Francijo in Anglijo kot odgovor na njuno zadržanje na zasedanju Društva narodov.

Posebno mnogo sovjetskega vojaštva je zbrano na Karelski zemeljski ožini, kjer se očitno pripravlja nova ofenziva.

Danes tajna seja angleške zbornice

London, 12. dec. AA. (Reuter.) V zvezi s tajno sejo spodnjega doma, ki je napovedana za jutri, je danes neki poslanec vprašal speakerja spodnjega doma, ali misli obvestiti, oziroma opozoriti poslance na obveznost, ki jih imajo s tajno sejo, in ali jih bo seznanil s sankcijami, ki bi utegnile zadeti poslance, če bi izven parlamenta karkoli govorili o poteku razprave na tajni seji. Speaker (predsednik) je odgovoril, da obstoje sankcije za tiste, ki ne bi spoštovali tajne seje parlamenta. Izrazil je upanje, da si bodo vsi poslanci tega v svesti in da se bi izpostavili obsodbi in preziru vsega doma tisti poslanci, ki ne bi celo v najbolj zaupnem zasebnem razgovoru upoštevali onega, kar se smatra za tajnost spodnjega doma.

Povratek „Bremena“

Berlin, 12. dec. p. Nemški prekoatlantski parnik »Bremen« se je vrnil danes iz Murmanska v Hamburg. Zanimivo je, da na merodajnih mestih potrjujejo, da se je med povratkom res pojavila v bližini »Bremena« angleška podmornica, da pa se je nemškimi izvidniškimi letalom posrečilo prebiti jo.

Nemški parnik potopljen v finskiem zalivu

Helsinki, 12. dec. s. (Reuter.) Nemški parnik »Goldheim« je bil po finskih poročilih napaden in potopljen od nezane podmornice v Finskem zalivu. Trije člani posadke so bili ubiti, ostalih 29 je bilo rešenih.

Vremenska napoved

Zemunska: Hladno; po večini oblačno in megleno vreme v vsej državi. V primorskih in južnih krajih dež, v ostalih predelih, predvsem po hribih snežna ang.